

A Győri Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Győrött, 2019. szeptember 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt **vádltott neve** ellen indult büntetőügyben a Győri Törvényszék 2019. április 8. napján kelt 3.Bf.305/2017/62. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás befejezésétől felmerült 180.848 (száznyolcvanezer-nyolcszáznegyvennyolc) Ft büntügyi költség az állam terhén marad.

I n d o k o l á s

A **Mosonmagyaróvári Járásbíróság** a 2016. szeptember 28. napján kihirdetett **B.371/2015/52. számú ítéletében** a vádlottat 1 rb, a Btk.235.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b/ pontja szerint minősülő és büntetendő halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt 8 hónap szabadságvesztésre és 1 év 2 hónap „B” kategóriájú járművezetéstől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban állapította meg, a büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a vádlott a büntetés kétharmad részének letöltését követő napon feltételes szabadságra bocsátható. Kötelezte a terheltet az eljárás során felmerült 443.550 Ft büntügyi költség viselésére, míg további 191.212 Ft tekintetében úgy határozott, hogy azt a Magyar Állam viseli.

Az elsőfokú ítélet **tényállásának lényege** a következő:

A vádlott 2014. január 14. napján 20 óra 15 perc körüli időben A. település belterületén az ... utcában közlekedett a tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú, ... típusú személygépkocsival a ... utca felől a ... utca irányába. Mögötte követési távolságra haladt ismerőse **B.B.** osztrák állampolgár az általa vezetett ... forgalmi rendszámú, ... típusú személyautóval. Ebben az időben jött ki az ... u. . szám alatti ... borozóból a 78 éves **C.C.** és - a vádlott haladási irányához képest balról-jobbra - kezdte meg az áthaladást a 8,4 m szélességű, kétirányú, irányonként egy-egy forgalmi sávval rendelkező ... úton. A sértett - 1,75 ezrelékes ittas állapota és a bal lábában végig ércsere és nagyfokú érelmeszesedés miatt - az úttesten lassan, bicegve haladt. A vádlott **C.C.** sértettet - az eső ellenére viszonylag jó látási viszonyok között - kellő időben kb. 50 m-ről, a felezővonal térségében haladva észlelte. Bizonytalan mozgását felismerte, azonban a megközelítése során sebességét nem csökkentve nem ügyelt fokozottan az esetleges balesetveszélyes helyzet elhárítására. Kb. 40-50 km/h sebességgel érte el azt a helyet, ahol a gyalogos haladt át. **C.C.** kb. 8 másodpercet már az úttesten tartózkodott és 7 m utat megtett, amikor a vádlott gépjárműve első lökhárítójának jobb oldali sarokrészével elütötte, melynek következtében a sértett vállrészével a gépjármű szélvédőjének csapódott, majd az ütközési ponttól 8 m-re az úttest jobb szélén a kavicsos padkára dobódott. A sértett a baleset következtében többszörös végtagtörést, bal oldali ablakos bordatörést és kiterjedt tüdőzúzódást szenvedett el, mely sérülések következtében a helyszíni ellátás során 20 óra 40 perckor elhalálozott.

A vádlott és mögötte közlekedő ismerőse **B.B.** a baleset helyétől körülbelül 300 méterre álltak meg. A helyszínen többen megjelentek, akik közül tanú 2 értesítette a mentőszolgálatot.

A vádlott a balesetet figyelmes vezetés mellett lassító fékezéssel elkerülhette volna. A közlekedési balesetet **a** terhelt okozta, mert megszegte a KRESZ 43.§ (4) bekezdés b/ pontjában foglalt rendelkezést. **C.C.** gyalogos is megsértette a KRESZ 21.§ (6) bekezdésében foglalt szabályokat.

A vádlott és védője fellebbezése folytán másodfokon eljáró Győri Törvényszék a 2017. március 9. napján kelt 4.Bf.403/2016/10. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a vádlottat felmentette az ellene emelt vád alól, megállapította, hogy a felmerült büntügyi költség az állam terhén marad.

Az ügyész támadta jogorvoslással a másodfokú bíróság ítéletét indítványozva annak hatályon kívül helyezését felderítetlenségéből eredő megalapozatlanság miatt.

A Győri Ítéletábrá mint harmadfokú bíróság Bhar.43/2017/10. számú, 2017. június 28. napján kelt végzésével a Győri Törvényszék 4.Bf.403/2016/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. Előírta, hogy a másodfokú bíróság hallgassa ki tanúként **B.B.t**, és tisztázza az ellentmondásokat.

A másodfokú bíróság az ügyben bizonyítás felvételét rendelte el és tárgyalást tűzött ki, a Be. 600.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján **B.B.** tanúkénti kihallgatása érdekében.

A bizonyítási eljárás lefolytatását követően a **Győri Törvényszék** a 2017. június 28. napján kelt **3.Bf.305/2017/62. számú ítéletével** a Mosonmagyaróvári Járásbíróság 2016. szeptember 28. napján kihirdetett B.371/2015/52. számú ítéletét megváltoztatta és **a** vádlottat az 1 rb halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége (Btk. 235.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont) miatt emelt vád alól felmentette. megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült büntügyi költség összege helyesen 638.002 forint, amely az állam terhén marad. és a másodfokú eljárásban további 154.277 forint büntügyi költség merült fel, amelyet szintén az állam visel.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a felmentő rendelkezés folytán az ellentétés döntést sérelmezve, a vádlott bűnösségének megállapítása és büntetés kiszabása érdekében.

A **Győri Fellebbviteli Főügyészség** a **BF.165/2019/1-I. számú átiratában** az ügyész fellebbezését módosítva tartotta fenn.

Rámutatott, hogy a fellebbezés a Be. 615.§ (2) bekezdés b/ pontja alapján joghatályos volt, hiszen olyan vádlottat mentett fel a törvényszék, amelyet az elsőfokú bíróság elítélt.

Kifejtette, hogy a törvényszék a megismételt eljárásban eleget tett az ítéletábrá végzésében előírt bizonyítási cselekmény felvételére irányuló előírásnak, melynek során a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta. A nyomozati szakban történtek eljárási hibák, amikre a táblabíróság már korábban felhívta a figyelmet, de ezek nem befolyásolták érdemben az elsőfokú bíróság bizonyításának törvényességét.

Az ügyész hiányosnak, de ténybeli következtetéssel kiegészíthetőnek tartotta a tényállást. Mellőzni indítványozta, hogy a vádlottat a veszélyhelyzet felismerésében észlelési, a baleset elhárításában cselekvési késedelem nem terheli, illetve, hogy a gépkocsi elé visszaeső sértett elütése a vádlott részéről nem volt elkerülhető, továbbá miszerint a sértett megsértette a KRESZ 21.§ (8) bekezdésében foglalt rendelkezést figyelemmel az idézett jogszabály által biztosított elsőbbségére. Ezzel szemben kiegészíteni kérte a tényállást azzal, hogy a vádlott megszegte a KRESZ 43.§ (4)

bekezdés b/ pontjában foglalt rendelkezést, a balesetet figyelmes vezetés mellett, lassító fékezéssel és megfelelő oldaltávolság tartásával elkerülhette volna.

A tényállás ilyen irányú kiegészítése az ügyész szerint eltérő tényállás megállapítását eredményezné, melyre a harmadfokú eljárásban a Be. 617.§ és 619.§ alapján nincsen lehetőség.

Az ügyész rámutatott, hogy a törvényszék helytelenül következtetett a terhelt büntetőjogi felelősségének hiányára. A KRESZ preambulumban előírt bizalmi elvre hivatkozott, miszerint a közlekedő joggal számíthat arra, hogy a közlekedés szabályait mások is megtartják. A bizalmi elv alól azonban vannak lényeges kivételek. Senki sem bízhat ugyanis abban, hogy a szabályokat mások megtartják, ha a szabályszegés ténye számára már kellő időben felismerhető. Aki tehát már látja vagy az adott forgalmi helyzetben szükséges figyelemmel és elővigyázatossággal látnia kell, hogy a közúti közlekedés egy másik résztvevője megszeg - vagy meg fog szegni - valamilyen szabályt, nem bízhat a továbbiakban a másik szabályszerű magatartásában, így abban sem, hogy a másik személy meg fogja szüntetni a szabályszegést. Nem szabad biztosan számítani arra, hogy a közlekedés szabályait olyan személyek is megtartják, akiktől a szabályos magatartás koruk, testi fogyatékoságuk vagy más ok miatt felismerhetően nem várható el.

A konkrét ügyben - az ítéleti tényállásban rögzítettek szerint - a vádlott észlelte C.C. sértett ingadozó, furcsa járását, melyből arra következtetett, hogy a sértett ittas állapotban van. Miután a sértett az úttesten biztonságosan átért, a vádlott a sebességét növelte és kb. 40-45 km/h sebességgel közlekedve érte el azt a helyet, ahol a gyalogos már áthaladt. A hátra tántorodás jellege folytán megállapítható, hogy a sértett az úttest jobb széléhez közeli pontban tartózkodott az elütés pillanatában.

E tényállás alapján a vádlott felismerte a sértett KRESZ szabályszegését, ehhez képest fokozott óvatosságot nem tanúsított, defenzív vezetési kötelezettségét nem teljesítette, vagyis megszegte a KRESZ 43. (4) bekezdés b/ pontjában írtakat, s e szabályszegésével közvetlen okozati összefüggésben ütötte el a sértettet. A vádlott ezen cselekményével tehát megvalósította a Btk. 235.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b/ pontja szerint minősülő halálos közúti baleset gondatlan okozása vétségének törvényi tényállási elemeit.

A fentiek alapján indítványozta az ügyész, hogy az ítéletábra a fellebbezést a Be. 621.§ (4) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálja el, ennek során a Győri Törvényszék 3.Bf.305/2017/62. számú ítéletét helyezze hatályon kívül a Be. 625.§ (4) bekezdése alapján és utasítsa a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására.

A megismételt eljárásban az ügyészi indítvány szerint a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kell a Btk. 166.§-a szerinti segítségnyújtás elmulasztása bűncselekmény esetleges megvalósultságát, tekintettel arra, hogy a vádirat és a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság által megállapított tényállás egyezően tartalmazza, hogy a vádlott és mögötte közlekedő ismerőse a baleset helyétől kb. 300 méterre álltak meg, a helyszínen többen megjelentek, akik közül tanú 2 értesítette a mentőszolgálatot, a vádlott a mentők kérésére ment vissza a baleset helyére.

A **harmadfokú nyilvános ülésen** megjelent **ügyész** az átiratában foglaltakat változatlanul fenntartotta. A tényállás korrekciójára vonatkozó indítványának indokait részletesen kifejtette az alábbiak szerint.

A bizalmi elv megdőlésére és ebből fakadóan a vádlott helytelen közlekedési magatartására ismételten utalva rámutatott, hogy a vádlott féktávolságon kívül észlelte a sértett ingadozó és furcsa járását, amelyből arra következtetett, hogy a sértett ittas állapotban van, emiatt pedig a vádlottnak nem lett volna szabad biztosan számíthatnia arra, hogy a sértett az áthaladás során szabályos közlekedési magatartást fog tanúsítani. A vádlottnak számolnia kellett azzal, hogy a sértett a mozgáskoordinációs zavara folytán közvetlen baleseti veszélyhelyzetet fog teremteni. A fokozott óvatosság tanúsítása, a defenzív vezetés kötelezettsége igen is elvárt a közlekedési jogban. Az átlagos gondosság iránti elvárhatóság alapján ebben a helyzetben a vádlottnak lassítani kellett volna, jóval a 40-44 km/ h sebesség alá, tovább a felező vonal felé kellett volna húzódnia, hogy nagyobb

oldaltávolságot tartson. Ennek megfelelően kell a tényállást módosítani, melyből az következik, hogy a vádlott megvalósította az 1 rb a Btk. 235.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b/ pontja szerint minősülő halálos közúti baleset gondatlan okozása vétségét. A tényállás ilyen irányú korrekciója eltérő tényállás megállapítását eredményezi, amelyre azonban a harmadfokú eljárásban nincs lehetőség.

Indítványozta tehát az ügyész az átiratban rögzítettek szerint, hogy az ítéletábra helyezze hatályon kívül a másodfokú bíróság ítéletét és utasítsa új eljárás lefolytatására, egyúttal vizsgálja meg a segítségnyújtás elmulasztása bűncselekményét.

A vádlott képviselőjében eljáró vezető **védő perbeszédében** reagálva az ügyész felvetésére rámutatott, hogy álláspontja szerint a Btk. 166.§ szerinti segítségnyújtás elmulasztása nem valósítható meg a gépjárművezető részéről, mert az jelen esetben cserbenhagyás esete lenne. **B.B.** tanú vonatkozásában viszont többször felmerült a kérdés, hogy mit tett a segítségnyújtás körében, mivel azt állította, hogy azonnal odament az út szélén fekvő sértetthez, továbbá meggyőződött róla, hogy nincsenek életjelei. Ehhez képest a további tanúk, akik valóban segítséget hívtak, nem találkoztak vele a helyszínen, legalábbis a sértett mellett. Ezt soha nem kérdezte meg tőle senki. Érdekes módon az ügyészség sem szorgalmazta a személyes kihallgatását az alapeljárásban annak ellenére, hogy az egyik tanúvallomása alapján indult újra ez az eljárás, csupán 2017-ben indítványozta az ügyészség, hogy mégiscsak meg kellene hallgatni B.B.-t a tárgyaláson. A védelem akkor ezt azért ellenezte, mert már a nyomozás során olyan ellentmondásokba keveredett, amiből lehetett sejteni, hogy a szavahihetőségére nem lehet számítani; nyilatkozatára tényállás nem alapítható. Ez be is bizonyosodott, amikor zárt láncú televíziós hálózaton meghallgatta őt a másodfokú bíróság, mert gyakorlatilag értékelhetetlen volt, amit előadott. A tanú újabb verziót adott elő, ellentmondva a korábbi két előadásának, ezért helyesen tette a törvényszék, amikor a vallomását kizárta a bizonyítékok sorából. A tanú vonatkozásában felmerül tehát a hamis tanúzás, illetve a hamis vád bűncselekménye, ha az ügyészség ezt meg akarja vizsgálni az eljárás jogerős befejezését követően.

A védő a tényállás korrekciója vonatkozásában felhívta a figyelmet, hogy az ügyészség sem vitatta azt a megállapítást, miszerint a sértett az úttesten biztonságosan átért. Ez egybecseng a tanúvallomásokkal, de legfőképpen a szakértői és terhelti előadásokkal. Márpedig, ha ezt az ügyészség sem vitatja, akkor innentől kezdve összemossa a két mozzanatot; a gyalogos közlekedését és a balesetet. Az egyik - amit a KRESZ maga is egy külön manőverként értékel -, az a gyalogosnak az úttesten való átkelése. Azt észlelhette a gépjárművezető, mint amit elmondtak a tanúk is. **C.C.** - a sértett lánya - előadta, hogy lassan, de biztosan mozgott az édesapja, tanú 3 elmondta, hogy nem volt járáshibája a bácsinak, tanú 2 ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy kicsi bicegett a sértett, de nem volt szemmel látható az ittassága, mert nem kellett hazakísérni. Az úttesten volt kommunikáció a vádlott és a gyalogos között, hiszen észlelték egymást. A vádlott villantott, lassított, a gyalogos pedig meggyorsította a lépteit. Eddig a pontig - a védő véleménye szerint - semmilyen szabályszegés nem történt sem a vádlott, sem a gyalogos részéről.

A második mozzanat, hogy a sértett az úttest elhagyását követően váratlanul visszatántorodott, visszalépett féktávolságon belül. Az nem derül ki az ügyészség okfejtéséből, hogy milyen szabályt sértett volna meg a vádlott azt követően, hogy észlelte **C.C.** átkelését; az úttest elhagyását. Az a szabálysértés a gyalogos részéről, amit ezt követően észlelhett a gépjárművezető, az nem volt más, mint amikor maga az ütközés bekövetkezett. A **vádlott** vallomása szerint olyannyira váratlan volt az ütközés, hogy először azt sem tudta, mitől tört be az autója szélvédője. Ebben a tekintetben még **B.B.** vallomása is következetes volta, aki azt mondta, hogy a vádlott nem észlelte a gyalogos elütését.

Összességében a védő arra az álláspontra jutott, hogy az ügyészség téved, amikor a bizalmi elv sérelmét felrója a terheltnek, aki a biztonságos áthaladást észlelte, ezért nem volt oka feltételezni,

hogy számítson a sértett úttestre való visszakerülésére, ami végül bekövetkezett. Védenca nem valószínű meg olyan közlekedési szabálysértést, amely okozati összefüggésben lenne a sértett elütésével.

A védő az alapos bizonyítási eljárás és a bizonyítékoknak a rendkívül aprólékos mérlegelése alapján meghozott törvényszéki ítélet hatályában fenntartását kérte.

Az **ügyész viszonválaszában** leszögezte, hogy a harmadfokú eljárásban nincsen helye a bizonyítékok értékelésének, ezért nem tért ki arra a körülményre, miszerint a rendkívül nyomszegény helyszín nagyon megnehezítette a bíróság tényfelderítő munkáját, ezért volt szükség az egyetlen szemtanú kihallgatására. A vallomás nem volt adekvát az egyéb adatokkal, ezért helyesen döntött a törvényszék arról, hogy figyelmen kívül hagyja. Enélkül is adott a tényállás, melyből a helyes jogi következtetés levonható a vádlott bűnösségére.

Nincsen jelentősége a bizalmi elv sérelme szempontjából, hogy a sértett átért az úttesten, mert az állapotát látva a vádlottnak továbbra is balra kellett volna tartania és lassítania.

A **sértetti jogi képviselő** csatlakozott az ügyész indítványához és kérte az ítélet hatályon kívül helyezését. Álláspontja az volt, hogy az elsőfokú ítélet 3. oldalán - a vádlott ténybeli beismerő vallomása alapján is - rögzítve vannak azok a tények, melyek a vádlott bűnösségét megalapozzák.

C.C.né sértetti hozzátartozó abbéli kételyének adott hangot, hogy valóban ott történt a baleset, ahol a helyszínelés lezajlott. Elmondta, hogy néhai férje nem tudott hátrafelé lépni a lábába ültetett műér miatt, ezért az úttestre való visszalépése kizárt. Sérelmezte, hogy a terhelt semmilyen erkölcsi elégtételt nem adott a családnak a baleset óta.

A harmadfokú bíróság a bejelentett fellebbezés alapján a Be. 618.§ (1) bekezdés a/ pont aa/ alpontjában meghatározott keretek között bírálta el a törvényszék másodfokú határozatát és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

Megállapította, hogy az ügyész fellebbezése alapján a harmadfokú eljárás lehetősége a Be.615.§ (2) bekezdés b/ pontjára tekintettel megnyílt, mivel a másodfokú bíróság ítéletében az első fokon elítélt vádlottat felmentette.

Az ítélet tábla az ügyészi fellebbezést **nem találta alaposnak**.

A felülbírálati logikát követve a táblabíróságnak először az eljárási szabályok megtartását kellett vizsgálnia és abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a másodfokú határozat érdemben felülbírállható-e.

Az ítélet tábla megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróság nem vétett olyan abszolút hatályú eljárási hibát, amely eleve felülbírállhatatlanná tenné a döntést. Az elsőfokú eljárásban észlelt perrendi hibák tekintetében már a Bhar.43./2017/10. szám alatti hatályon kívül helyező végzésben (8. oldal utolsó bekezdés) is kifejtette az alábbiakat, melyekre a jelen eljárásban ügyészi jogorvoslattal támadott másodfokú határozat nem tért ki részletesen.

A nyomozati eljárás során történtek eljárási szabálysértések, pl. a balesetet követően, amikor a vádlott és **B.B.** tanú kihallgatása „meghallgatás” keretében zajlott le, mely során az általuk előadottakat a nyomozó hatóság jelentés formájában és nem kihallgatási jegyzőkönyvben rögzítette. Ugyanakkor a „jelentés” alakiséga eltér annak szabályaitól, tekintve, hogy a meghallgatást végző

rendőrök a vádlottal és a tanúval, mint meghallgatott személyekkel aláírták a kézzel írott jelentést (nyomozati iratok 169-174. és 179-180. oldala).

Az sem volt perrendszerű, amikor a nyomozó hatóság a gyanúsítottat írásbeli „tanúvallomás” tételére hívta fel (nyomozati irat 409. és 415. oldal), hiszen a nyomozás vele szemben indult, tehát tanú pozícióban semmiképpen nem tehetett nyilatkozatot. Ennek ellenére írásban olyan tartalmú kérdéseket tettek fel neki, amelyek közül az első a jogi képviselőre vonatkozott, holott a tanúnak nem feltétlenül van a büntetőeljárásban jogi képviselője, azaz segítője. A jogsegély formájában kért kihallgatását az osztrák rendőrség már gyanúsított pozícióban fogadtatott (nyomozati irat 589. és 625. oldal).

E szabálytalanságok azonban az érdemi döntés meghozatalában nem játszottak szerepet, és nem befolyásolták az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás törvényességét.

A bizonyítási eljárás döntő része a Mosonmagyaróvári Járásbíróság előtt folyt, ahol a járásbíróság több tárgyalási napot tartott. A vádiratban és a védelem által indítványozott körben a bizonyítási cselekményeket elvégezte. Kihallgatta a vádlottat, tanú 2, tanú 3, tanú 1 tanúkat. Az ügyész indítványa szerint az akkor hatályos 1998. évi XIX. törvény 296.§ (2) bekezdés b/ pontja alapján eljárva felolvasta **D.D.** mentőápoló és **E.E.** mentőgépkocsi-vezető, **C.C.** - a sértett lánya - és **F.F.** taxisofőr nyomozás során tett vallomásait. Meghallgatta **szakértő1** igazságügyi gépjárműszakértőt, aki a helyszínen is jelen volt a baleset után, továbbá az egyesített igazságügyi orvosi-műszaki szakértői véleményt adó szakértő 3 és szakértő 2 szakértőket. Helyszíni tárgyalást tartott, amin a szakértők szintén jelen voltak és a látottak alapján a bíróság felhívására kiegészítő szakvéleményt nyújtottak be. Az elsőfokú bíróság ismertette a nyomozás során keletkezett releváns iratokat; így a jelentéseket, a helyszíni szemle jegyzőkönyvet, az igazságügyi orvos-szakértői boncjegyzőkönyvet és **B.B.** tanú vallomásait is felolvasással a tárgyalás anyagává tette. Ezt követően állapította meg a tényállást, melyet a törvényszék hiányosnak talált.

A megismételt másodfokú eljárásban a Győri Törvényszék a bizonyítást még szélesebb körben folytatta le, mint amit a Győri Ítéltábla előírt. Újra kihallgatta a vádlottat, a folytatólagos tárgyaláson meghallgatta szakértő 3, szakértő 2, **szakértő1** szakértőket, illetőleg telekommunikációs eszköz útján kihallgatta **B.B.** tanút. A törvényszék pótolta mindazokat a bizonyítási hiányosságokat, amelyek a korábbi harmadfokú eljárásban észlelhetők voltak.

A másodfokú bíróság a Be. 592.§ (2) bekezdés a/ és b/ pontjaiban írott megalapozatlansági okokat a fentiek szerint kiküszöbölte a Be. 593.§ (1) bekezdés b/ pontja értelmében, és az iratok tartalma, továbbá a felvett bizonyítás, illetve ténybeli következtetés alapján eltérő tényállást állapított meg. Ennek alapján a vádlottat bizonyítottság hiánya okán felmentette a terhére rótt bűncselekmény vádjáról.

A harmadfokú bíróság vizsgálta a másodfokú bíróság döntésének indokoltságát és azt állapította meg, hogy nem csak a tényállást pontosította, hanem ezzel kapcsolatos indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A törvényszék meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a fellebbezési tárgyaláson kihallgatott **B.B.** tanú vallomását miért vetette el. Rámutatott, hogy a tanú vallomása saját korábbi nyilatkozatainak és az egyéb bizonyítási eszközöknek is ellentmondott. **B.B.** az eljárás során több alkalommal szóban, írásban, illetve a telekommunikációs eszközzel tett vallomásában is azt állította, hogy a sértett a gyalogátkelőhelyen közlekedett, holott a helyszínen gyalogátkelőhely nincsen. Vallotta azt is, hogy az elütés az út közepe táján történt, ami nyilvánvaló ellentét a szakértői vizsgálat alapján megállapított tényekkel, annak ellenére, hogy az ütközési pont pontosan nem volt meghatározható.

A törvényszék az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást helyesen egészítette ki az út és forgalmi viszonyokkal a határozata 7. oldalán, mely hiányokat már az alapeljárásban is kifogásolt az ügyész, illetve a védelem.

Indokolta, hogy - a kisebb ellentmondások mellett is - miért vádlott védekezésére és vallomására alapította a tényállást, továbbá, hogy azt más bizonyítékok mennyiben és miként támasztották alá. A vádlott elmondása szerint kb. 40 km/órás vagy azt kissé meghaladó sebességgel haladt, amikor látta a bizonytalanul, furcsán mozgó, ingadozó járású sértettet, lassított, majd reflektort villantott a sértettre, aki ezt követően gyorsabban haladt, majd át is kelt az úttesten. Erről meggyőződve kicsit gyorsított, a sértett pedig teljesen váratlanul visszalépett vagy visszatántorodott az úttestre. Ekkor ütötte el, annak ellenére, hogy próbálta az autót balra kormányozni, de arra már lehetősége nem volt, hogy ilyen módon a balesetet elkerülje.

A vádlotti előadást a szakértői vélemény nem cáfolta. A vádlott gépjárművének sebességét a műszaki szakértő - figyelemmel a sértett sérüléseire, az autóban bekövetkezett károsodásra -, akként számolta ki, hogy 42 ± 2 km/óra lehetett az elütéskor. Ha tehát 40 km/óra sebességgel haladt a vádlott, amikor az elütés megtörtént, akkor ez az általa közölt adattal adekvát volt.

Az egyesített igazságügyi orvos- és műszaki szakértői vélemény, továbbá a szakértőknek a másodfokú tárgyaláson elhangzott nyilatkozatai alapján a törvényszék rögzítette, hogy a sértett hátrafele mozgott az elütés pillanatában és a jobb lába volt terhelve; azzal ütközött az autó. Az sem zárható ki, hogy a sértett az úttest melletti murvás részen túli zöld területről tántorodott vissza a vádlott gépkocsija elé.

A baleset idején és később is szemerkélt az eső, így a helyszín annyira nyomszegény volt, hogy a szakértő részvételével megtartott szemle során nem tudtak rögzíteni a vádlott gépkocsijától származó féknyomot, elkormányzási nyomot, illetve a sértett cipőjétől származó csoszsanási nyomot. Nem találtak letört autómaradványokat sem, amik az elütési pont meghatározásához segítséget jelentettek volna. Ezért a szakértők kizárólag a sértett feltalálási helyéből, a sérüléseiből és a vádlott gépkocsijának rongálódásából tudtak visszakövetkeztetni a baleseti mechanizmusra. Az ütközési pont nem volt rögzíthető.

Azt a másodfokú bíróság - a vádlott vallomása és a szakértői vélemények alapján -aggálytalanul megállapította, hogy a sértett biztonsággal áthaladt az úttesten, kikerült a gépkocsi nyomvonalából és úgy esett vissza ismeretlen okból az úttestre.

Az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási hiányosságot tehát a törvényszék pótolta és a rendelkezésre álló adatokból kellett megvizsgálnia, hogy a vádlott bűnössége kétséget kizáróan megállapítható-e a vád tárgyát képező bűncselekményben, vagy sem.

A másodfokon eljáró ügyész osztotta a visszalépéssel kapcsolatos megállapításokat, de álláspontja az volt, hogy a veszélyhelyzet a gyalogos úttestre lépésével kezdődött és végig fennállt az úttest elhagyását követően is.

A harmadfokú bíróság azonban egyetértett a törvényszékkel abban, hogy a veszélyhelyzet valóban bekövetkezett a gyalogos úttestre való lelépésével és tartott addig, amíg az úton áthaladt. Amikor átért az úttest másik oldalára és már az útpadkára vagy a füves részre lépett, ez a veszélyhelyzet megszűnt. Egy újabb veszélyhelyzet alakult ki, amikor a gyalogos visszaesett az úttestre, de ezt már - miután féktávolságon belül volt - a vádlott nem tudta elhárítani.

Helyesen érvelt a másodfokú bíróság, miszerint a közúti baleset gondatlan okozásának megállapítása körében vizsgálni kell, hogy egyrészt történt-e közlekedési szabályszegés a vádlott részéről, másrészt, hogy ez oksági kapcsolatban van-e a bekövetkezett eredménnyel.

A közúti baleset gondatlan vétség. A gondatlanságnak kétféle alakzata van: a súlyos gondatlanság (luxuria) és a hanyagság (negligencia). Akkor állapítható meg tehát a bűnösség, ha az elkövető könnyelműen bízott az eredmény elmaradásában, vagy azért nem látta azt előre, mert a tőle elvárható körütekintést és figyelmet elmulasztotta.

A szóban lévő közlekedési bűncselekmény (a vád tárgyát képező negligens változat) megvalósulásának azonban feltételei az objektív gondossági kötelesség megszegése és a szubjektív előreláthatóság fennállása. Az *objektív gondosság* követelményét megfogalmazza - a törvényszék által helyesen felhívott - KRESZ 43.§ (4) bekezdés b/ pontja, melynek értelmében a vezetőnek fokozottan ügyelnie kell az *úttesten* egyedül.... (áthaladó) koruk, testi fogyatékoságuk vagy más ok miatt saját biztonságukra ügyelni felismerhetően nem képes személyek biztonságának a megóvására.

Ezt a szabályt valóban nem lehet kiterjesztően értelmezni, csakis a bizalmi elven alapuló közlekedési renddel, a zavartalan közlekedéshez fűződő érdekek szinkronban; vagyis a KRESZ 3.§ (1) bekezdés c/ pontja szerint. A jelzett jogszabályi hely előírja, hogy aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon.

Az ügyész által hangsúlyozott *bizalmi elv* lényege az, hogy minden közlekedő joggal számíthat arra; ha ő maga szabályosan jár el, akkor a közlekedés szabályait mások is megtartják.

Kivételt képez az, amikor a szabályszegés ténye már kellő időben felismerhető, mert a másik közlekedő szabályt szegő magatartását látva már nem lehet megbízni a szabályszerű magatartásában, és nem lehet arra számítani sem biztosan, hogy a közlekedési szabályokat olyan személyek is megtartják, akik szabályos magatartásra koruk, egészségi állapotuk, vagy más ok miatt felismerhetően nem képesek. Ilyen esetekben köteles a közlekedő minden tőle elvárhatót megtenni a veszélyhelyzet megszüntetése, a baleset elhárítása érdekében. Ez a *szubjektív előreláthatóság* fennállása.

A vádlott büntetőjogi felelősége akkor állna meg, ha a gyalogos szabálysértése - a gépjármű elé történő visszatántorodás - folytán előálló veszélyhelyzet és a sérülés bekövetkezésének reális lehetősége objektíve előrelátható lett volna azt követően, hogy a sértett az úttestet elhagyta (BH 1996.296.).

A törvényszék helyesen elemezte az ítélete 10-11. oldalán a sértett és a vádlott mozgását, továbbá azt, hogy milyen tudattartamuk lehetett a baleset előtt, illetve bekövetkezésekor.

A vádlott észlelte az úttesten áthaladó sértett mozgását és lassított annak érdekében, hogy a gyalogos átértjen. Rá is villantott annak érdekében is, hogy ő maga jobban lássa a sötét ruhában lévő sértettet, illetőleg jelezzen neki. A jelzésnek és a lassításnak köszönhetően a sértett át is ért az úttest másik oldalára. Ekkor a vádlott úgy döntött, hogy ez a veszélyhelyzet megszűnt, a sértett nincs már az úttesten és ő tudja a haladását zavartalanul tovább folytatni. Ez azonban újabb veszélyhelyzet előtt történt. Amikor a sértett visszalépett és ez féktávolságon belül történt, ezt már nem tudta elhárítani.

Kérdés az, hogy kellett-e számítania a vádlottnak arra, miszerint a sértett - miután átért az úttesten - visszaesik vagy visszatántorodik elé.

Helyesen hivatkozott az ügyészség a már idézett KRESZ 43.§ (4) bekezdés b/ pontjában foglalt rendelkezésre mely szerint fokozott figyelmet kell tanúsítani a közlekedőknek az időskorúak, gyermekcsoportok, nehezen mozgók esetében.

Ezt a fokozott figyelmet a vádlott a fentiek szerint teljesítette, mert lassított és jelzett.

A bizalmi elv nem abszolút. Elvárható, hogy a közlekedésükben bizonyos fokban korlátozott személyek is betartsák a közlekedési szabályokat csak fel kell készülni arra, hogy bekövetkezhet

olyan nem várt magatartás, ami veszélyhelyzetet teremt. (pl. elszalad a gyermek vagy az idős személy megbotlik, elesik stb.) Ha ezt a járművezető felismeri, akkor valóban bekövetkezhet az a reális tudatállapot, hogy már nem lehet számítani a szabálykövető közlekedésre a gyalogos részéről. Ez azonban a **vádlott** vonatkozásában nem volt felismerhető, hiszen a sértett már átért az úttest másik oldalára. Felmerült a kérdés, hogy mekkora oldaltávolságot kellett volna tartani a sértettől. Helytállóan hivatkozott a védelem arra, hogy az oldaltávolság csak az úton tartózkodó személy, illetőleg a gépjármű vezetője viszonylatában értelmezhető.

Az újabb veszélyhelyzet bekövetkeztekor a sértett már nem volt az úttesten, tehát az oldaltávolságra - ő miatta elvileg - nem kellett a járművezetőnek ügyelnie. A **vádlott** úgy nyilatkozott, hogy mégis próbálta balra kormányozni a gépkocsit, miután látta a sértett hátrafele tartó mozgását.

A Legfelsőbb Bíróság korábbi eseti döntésében (BH 1981.180.) leszögezte, hogy nincs helye közúti baleset gondatlan okozása vétségében való bűnösség megállapításnak, ha a gépkocsivezető az útpadkán haladó idős korú sértettet észlelve megteremti a biztonságos elhaladás feltételeit, de a sértett váratlanul az úttestre lépve a gépkocsi oldalának esik és sérülést szenved.

Jelen esetben a **vádlott** megteremtette az áthaladás feltételeit, a gyalogos biztonságos áthaladása be is következett.

A vádlott tehát nem szegte meg az idézett KRESZ rendelkezésben előírt fokozott gondossági követelményt, amikor az úttestről már biztonságos mozgásával kikerült sértett esetleges úttestre történő visszazuhanásával nem számolt. Terhére az eredmény tekintetében tehát a gondatlanság egyik formája sem róható. Kellő figyelem és körütekintés kifejtése mellett sem számolhatott azzal, hogy a sértett féktávolságon belül - váratlan hátrafelé mozgással - eléje lép.

Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a vádlott közlekedése során - *nem cáfolhatóan* - az átkelő gyalogost időben észlelve fényjelzéssel, balra húzódással, lassítással, közlekedési szabályt nem sértő módon reagált, a vészfékezést - késedelem nélkül - csak akkor fejtette ki, amikor a sértettnek az úttestre a padkán túlról történő visszatántorodása folytán a veszélyhelyzet kialakult. A közúti baleset azonban ekkor már elkerülhetetlen volt.

Ebből következik, hogy törvényesen döntött a törvényszék, amikor a vádlottat a terhére rótt bűncselekmény vádja alól bizonyítottság hiányában felmentette, hiszen a bűnösség megállapítása nem lehetséges, ha a halálos baleset nem a terhelt közlekedési szabályszegése, hanem a sértettnek a járművezető által nem észlelhető, így el nem hárítható közrehatása folytán következett be (BH 1995.689.).

A *segítségnyújtás elmulasztása* bűncselekményének esetleges megvalósulásával kapcsolatos ügyészi felvetés tekintetében az alábbiakat szükséges rögzíteni

A vádirati (1. oldal 4. bekezdés utolsó két mondata) és az ítéleti tényállásban valóban szerepel, miszerint a vádlott kb. 300 méterrel távolabb állt meg a baleset helyszínétől és nem ment oda a sértetthez. Ez azonban, mint a vádlottnak a cselekmény utáni magatartása került rögzítésre. Az, hogy a vádlott a tőle elvárható segítséget nem nyújtotta, nem volt a vád részévé téve, erre nézve bizonyítás sem folyt.

A vádlott a nyomozás során történt első kihallgatása alkalmával előadott védekezése szerint ő a rendőrséget akarta hívni, illetve a barátnőjét, hogy értesítse a rendőrséget, továbbá felhívta **B.B.**t, hogy nézze meg, hogy mi történt.

B.B. tanú szerint ő visszament, amit azonban a többi tanú cáfol.

A nyomozás során nem volt arra nézve adatbeszerzés, tanúkutatás, hogy a vádlott valóban hívta-e a barátnőjét segítség kérése céljából, hívta-e a rendőrséget, egyáltalán volt-e térerő. Így adekvátan nem lehet megállapítani, hogy a vádlott - figyelemmel a saját egészségi állapotára - nem tett eleget a

tőle elvárható segítségnyújtási kötelezettségének A tőle elvárhatóság kritériuma is vizsgálendő, ami egy mozgáskorlátozott elkövető esetén nyilvánvalóan beszűkül.

Az kétségtelen tény, hogy a mentők nagyon hamar a helyszínre értek a baleset bekövetkezését; a csattanást észlelő tanúk segélykérését követően.

A segítségnyújtás elmulasztása körében tehát a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapításokat tenni nem lehet.

További eljárásjogi korlát a Be. 618.§ (3) bekezdése, mely szerint a harmadfokú bíróság akkor bírálja felül az ítéletet a fellebbezéssel nem érintett részek vonatkozásában, ha alaposnak találja a vád tárgyává tett bűncselekmények vonatkozásában hozott az eltérő döntés elleni fellebbezést. Abban az esetben, ha nem találja alaposnak a jogorvoslati indítványt, - felmentés esetén - a fellebbezéssel nem érintett részek vonatkozásában nem is vizsgálódhat.

Jelen esetben a felmentő rendelkezés törvényes, ezért további vizsgálatnak nincsen helye, mert nincsenek a felmentéssel összefüggő egyéb rendelkezések sem, amiket anyagi jogi okból felül kellene bírálni.

Mindezek miatt a segítségnyújtás elmulasztása megállapíthatósága folytán nem volt lehetőség a törvényszék határozatának hatályon kívül helyezésére, ezért az ügyészi fellebbezés nem vezethetett eredményre.

Az ítélet egyéb rendelkezései is törvényesek.

A fentiekben kifejtettek alapján az ítéltábla a Győri Törvényszék 2019. április 8. napján kihirdetett 3.Bf.305/2017/62. számú ítéletét a Be. 623.§ I. fordulata alapján helybenhagyta.

A harmadfokú eljárásban a tolmácsolás díjával felmerült bűnügyi költséget az állam viseli a Be. 576.§ (1) bekezdés b/ pontja alapján.

Győr, 2019. szeptember 25.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

. Vajda Edit sk.
előadó bíró

. Csák Csilla sk.
bíró

Záradék:

Ezzel a végzéssel a Győri Törvényszék 2019. április 8. napján kihirdetett 3.Bf.305/2017/62. számú ítélete 2019. szeptember 25. napján jogerőre emelkedett.

Győr, 2019. szeptember 25.

. Széplaki László sk.
a tanács elnöke